

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 13, wrzesień 2024 10:16

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 1148

System opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w Polsce pozostaje niewydolny mimo trwającej od 2019 roku reformy. Choć zwiększono dostępność świadczeń psychologicznych i psychoterapeutycznych, brakuje psychiatrów dziecięcych, co wydłuża kolejki oczekujących. Szpitale są przepełnione, a młodych pacjentów umieszcza się na oddziałach dla dorosłych lub odmawia im przyjęcia. NIK zwraca uwagę, że we wszystkich skontrolowanych placówkach odnotowano nieprawidłowości w stosowaniu przymusu bezpośredniego. Minister Zdrowia nie opracował całościowej koncepcji reformy, co skutkuje jej nieskutecznością. Kluczowa jest międzysektorowa współpraca opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i oświaty.

Według danych policji, w 2023 roku liczba prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży wzrosła o 150% w porównaniu do 2020 roku, przekraczając 2,1 tys. przypadków. To oznacza, że codziennie niemal 6 młodych osób próbowało odebrać sobie życie. WHO podkreśla, że 90% samobójstw wynika z depresji, a niemal milion młodych Polaków wymaga pomocy psychiatrycznej. Liczba świadczeń psychiatrycznych wzrosła z 1,8 mln w 2020 roku do 3,8 mln w 2022 roku, ale potrzeby młodzieży wciąż nie są zaspokojone.

Nowy model opieki psychiatrycznej opiera się na trzech poziomach referencyjnych, z których pierwszy obejmuje pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną, drugi – leczenie farmakologiczne i dzienne oddziały, a trzeci – hospitalizację. Mimo wprowadzenia zmian, dostępność opieki nie jest równomierna w kraju. W trzech województwach brakowało dziennych oddziałów psychiatrycznych, a aż 42% poradni zdrowia psychicznego II poziomu zlokalizowano w miastach wojewódzkich, gdzie mieszka zaledwie 14% dzieci i młodzieży.

Jak podaje NIK - Minister Zdrowia nie zapewnił wystarczających zasobów kadrowych. Mimo wzrostu liczby lekarzy psychiatrów z 6,7 do 7,8 na 100 tys. pacjentów, wskaźnik ten wciąż nie osiągnął zalecanej wartości. Problemy kadrowe dotknęły aż 60% skontrolowanych szpitali, a wiele miejsc rezydenckich pozostało nieobsadzonych.

Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022-2023 zrealizowano w zaledwie 18%. Ministerstwo opóźniało alokację środków, co zwiększało ryzyko nieosiągnięcia celów programu.

Braki kadrowe, zwłaszcza psychiatrów dziecięcych, utrudniają funkcjonowanie systemu. W wielu placówkach problemem jest również niedostateczna liczba miejsc, co prowadzi do przepełnienia oddziałów. W szpitalach pacjenci są często hospitalizowani na korytarzach, co narusza ich prawo do intymności. Kolejki oczekujących na leczenie psychiatryczne wydłużają się, a czas oczekiwania na przyjęcie do poradni psychiatrycznej wynosi nawet rok.

Więcej informacji na stronie NIK. Pełen raport dostępny w załączniku.

Źródło: NIK